

IZVJEŠĆE O BROJU I STANJU VOZILA VATROGASNE NAMJENE U REPUBLICI HRVATSKOJ

I. Financiranje vatrogastva u Republici Hrvatskoj

Zakonom o vatrogastvu ("Narodne novine" br. 106/99., u daljnjem tekstu: Zakon) propisana je vatrogasna djelatnost čiju osnovu čine javne vatrogasne postrojbe, koje osnivaju gradovi i općine. Zakon obvezuje jedinice lokalne i područne samouprave za skrb o potrebama i interesima građana na svom području, te za organiziranjem i djelovanjem učinkovite vatrogasne službe.

Člankom 58. Zakona propisano da se sredstva za financiranje redovne djelatnosti zaposlenika javnih vatrogasnih postrojbi, koji su do 01. siječnja 2000. godine bili zaposlenici Ministarstva unutarnjih poslova, osiguravaju na postojeći način u državnom proračunu do 31. prosinca 2004. godine, s time da se ukupan iznos sredstava postupno smanjuje i to:

- u 2002. godini – za 25%*
- u 2003. godini – za 50%*
- u 2004. godini – za 75%*

S obzirom na navedeno, u Državnom proračunu za 2001. godinu je odobreno 216.185.000 kuna za redovne djelatnosti zaposlenika javnih vatrogasnih postrojbi. Od toga iznosa 203.769.000 odnosi se na plaće djelatnika, a 12.416.000 na materijalne troškove. Dakle, jedinice lokalne i područne samouprave će u 2002. godini dobiti iznos umanjen za 25%, a ostatak su obvezne planirati u vlastitom proračunu za slijedeću godinu sukladno članku 58. Zakona o vatrogastvu.

Nadalje člankom 43., stavak 5. i 7. Zakona, utvrđeno je financiranje intervencijskih postrojbi iz Državnog proračuna. Intervencijske postrojbe djeluju kao sastavni dio MUP-a u logističkim bazama u Zadru (15 profesionalnih vatrogasaca-instruktora), Šibeniku (14), Divuljama (3) kod Splita i Dubrovniku (13), što iznosi ukupno 45 djelatnika. U stavku 7. istoga članka propisano je i financiranje iz državnog proračuna i intervencija vatrogasnih postrojbi koje interveniraju po nalogu glavnog vatrogasnog zapovjednika.

Člankom 3. stavak 5. Zakona o zaštiti od požara ("NN" br. 58/93.) propisano je da Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva unutarnjih poslova, donosi svake godine Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku, a sredstva za provođenje navedenog Programa se osiguravaju u državnom proračunu.

Kako je vidljivo iz zakonskih odredbi vatrogastvo se financira iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne samouprave. Stoga je ovaj prijedlog Programa nabave vozila vatrogasne namjene koncipiran na zajedničkoj podjeli troškova.

II. Raščlamba stanja u javnim vatrogasnim postrojbama

Republika Hrvatska za poslove spašavanja, zaštite i gašenja požara raspolaže s 455 vozila vatrogasne namjene raspoređenih u 55 javnih vatrogasnih postrojbi gradova, odnosno općina. U dobrovoljnim vatrogasnim postrojbama, u vatrogasne svrhe koriste se i ostala, pretežno kombi vozila.

Tehnička opremljenost javnih vatrogasnih postrojbi RH trenutno je samo djelomice usklađena s potrebama šticenog prostora kao i zadaćama koje obnašaju, a koja je normativno određena Pravilnikom o minimumu tehničke opreme i sredstava vatrogasnih postrojbi ("NN" 43/96.).

Prema namjenama za izvršavanje zadaća spašavanja, gašenja i zaštite, brojčano stanje vozila u profesionalnom vatrogastvu RH u trenutku izlaska profesionalnih vatrogasnih postrojbi iz Ministarstva unutarnjih poslova bilo je sljedeće:

Tablica 1.

VRSTA VOZILA		Broj vozila
1.	autocisterna za vodu	74
2.	vozilo za gašenje vodom i pjenom	30
3.	vozilo za gašenje vodom, pjenom i prahom (kombinirano)	11
4.	vozilo za spašavanje s visina i gašenje	29
5.	vozilo za tehničke intervencije (srednja i teška)	16
6.	vozilo za tehničke intervencije (laka)	42
7.	navalno vozilo	61
8.	vozilo za gašenje šumskih požara (i ostala vozila koja se koriste za gašenje)	36
9.	vozilo za gašenje prahom	16
10.	prikolice za gašenje prahom	2
11.	zapovjedno vozilo	46
12.	teretna i poluteretna vozila (od 3,5 - 7,5 t)	10
13.	ostala vozila u profesionalnom vatrogastvu (osobno, terensko, kombi)	82
SVEUKUPNO:		455

Kako je uvodno rečeno, profesionalno vatrogastvo RH raspolaže s 455 vozila, od kojih 363 čine radna vatrogasna vozila prema Pravilniku o minimumu tehničke opreme i sredstava vatrogasnih postrojbi, dok ostala 92 vozila nisu radne vatrogasne namjene, ali se u nedostatku odgovarajućih vozila i ona rabe za izvršavanje zadaća.

Za navedenih 455 vatrogasnih vozila, pregled starosti vozila po godinama je sljedeći:

Tablica 2.

do 5 godina starosti	8
5 - 10 godina starosti	62
10 - 15 godina starosti	160
15 - 20 godina starosti	107
više od 20 godina starosti	118
UKUPNO:	455

Prosječna starost vozila vatrogasne namjene u RH je preko šesnaest godina. Ako bismo posebice iskazali starost vozila određene vrste i namjene, prosjek starosti za neke vrste vatrogasnih vozila bio bi i iznad dvadeset godina.

Sukladno Pravilniku o minimumu tehničke opreme i sredstava ("NN "43/95.), javne vatrogasne postrojbe u RH trebaju imati **555** radnih vatrogasnih vozila, a imaju ih samo **373** (prikaz u tablici). Uz navedeno, tijekom prethodnog razdoblja uočena je potreba daljnje nabavke vatrogasnih vozila za gašenje šumskih požara, odnosno drugih požara na otvorenom prostoru, posebice na priobalju.

Tablica 3.

Namjena vozila	Prema Pravilniku	Trenutno stanje	Nedostaje:
<i>autocisterna</i>	90	74	16
<i>vozilo za spašavanje s visina i gašenje (autoljestve, zglobne platforme)</i>	49	29	20
<i>vozilo za gašenje vodom, pjenom i prahom (kombinirano)</i>	30	11	19
<i>vozilo za tehničke intervencije - malo</i>	45	42	3
<i>vozilo za tehničke intervencije (RW1 i RW 2)</i>	45	16	29
<i>navalno vozilo</i>	94	61	33
<i>vozilo za gašenje prahom i S 250</i>	31	18	13
<i>vozilo za gašenje vodom i pjenom</i>	62	30	32
<i>vozilo za gašenje šumskih požara</i>	33	36	-3
<i>teretno vozilo 3,5 -7,5 t</i>	10	10	0
<i>zapovjedno vozilo</i>	66	46	20
<i>Sveukupno :</i>	555	373	182

Navedena vozila prema namjeni čine okosnicu vatrogasnog voznog parka i uočljiva je razlika od čak **182 radna vatrogasna vozila koja nedostaju**. Tom broju svakako treba pridodati **najmanje 35 vozila za gašenje šumskih požara**, odnosno požara na otvorenom prostoru, nedostatak kojih uočavamo tijekom ljeta, posebice na našem priobalju.

Način eksploatacije vozila za sve vrste intervencija u vatrogasnim postrojbama vrlo je zahtjevan. Vozila te starosne dobi, iako često s malo prijeđenih kilometara ali zato s dosta radnih sati, nepouzdana su i podložna čestim kvarovima. Otežana je i nabava dijelova poglavito za vozila na podvozju marke TAM i FAP koja se više ne proizvode. Imajući u vidu sve navedeno, maksimalni dopustivi radni vijek radnih vatrogasnih vozila javnih vatrogasnih postrojbi u RH je **najviše dvadeset godina**, nakon čega ih je zbog nepouzdanosti na zahtjevnim vatrogasnim intervencijama potrebno otpisati.

Uzimajući u obzir priloženu tablicu vatrogasnih vozila, vidljivo je da je nužna žurna zamjena dotrajalih i prema Pravilniku o minimumu tehničke opreme i sredstava vatrogasnih postrojbi nedostatnih vozila. U protivnom, doći će do bitnog smanjenja operativne spremnosti vatrogasnih postrojbi RH.